

Антидопинг агенција Републике Србије
Трг Републике 3
11000 Београд, Република Србија
тел/факс: 011/ 4064136
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

Број: 27-1231-1 од 31.12.2019. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ У 2019. ГОДИНИ

ДИРЕКТОР
АНТИДОПИНГ АГЕНЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Др Милица Вукашиновић-Весић

1. ДОПИНГ КОНТРОЛА

Антидопинг агенција Републике Србије (АДАС) је у 2019. године спровела укупно 908 анализе, од тога: 852 анализе узорака спортиста и 56 анализа узорака коња.

Од 852 антидопинг анализа спортиста, на такмичењу је спроведено 589, а изван такмичења 263. На националним такмичењима спроведено је 461, а на међународним такмичењима 128 антидопинг анализа.

Допинг контроле су и ове године спровођене у складу са техничким документом Светске антидопинг агенције који поставља захтеве за све антидопинг организације у погледу додатних анализа урина и крви за одређене супстанце као што су: анализа еритропоетина (ESA) и хормона раста (GHRF)), затим хормона раста из крви, анализе крвних параметара за биолошког пасоша спортисте у тачно одређеном проценту у односу на спорт у којем се спроводе. Имајући у виду захтеване проценте, а у односу на број планираних контрола у појединим спортовима, АДАС је у извештајном периоду спровела:

Табела 1. спроведене анализе у 2019.

СПРОВЕДЕНЕ АНАЛИЗЕ У 2019.	
Hgh Хормон раста из крви	40
GHRF Хормон раста из урина	56
ABP Анализа крвних параметара за биолошки пасош спортисте	21
Потврда стероидног профила спортисте	5
IRMS анализа	5
ESA из урина	80
Анализа урина изван такмичења	142
Анализа урина на такмичењу	503
УКУПНО	852

Табела 2. Анализе по спортовима

СПОРТ	домаћи на такмичењу	домаћи изван такмичења	домаћи укупно	међународни на такмичењу	међународни изван такмичења	међународни укупно
Атлетика	27	38	65	9		9
Аикидо	3		3			
Амерички фудбал	22		22			
Ауто и картинг	2		2			
Асоцијација спорт за све	2		2			
Бадминтон	2		2			
Бејзбол	1		1			
Бициклизам	23	24	47			
Боб		2	2			
Боћање	2		2			
Бодибилдинг	2		2			
Бокс	15		15			
Бриџ	2		2			
Дизање тегова	7	16	23			
Фитнес и рекреација		2	2			
Фудбал	35		35			
Гимнастика	2		2			
Го	2		2			
Голф	2		2			
Хокеј на трави	2		2			
Једриличарство	2		2			
Ју Јутсу	3		3			
Кајак	21	24	45			
Карате	11	4	15			
Кендо	2		2	4		4
Кик бокс	7	10	17		2	2
Кјокушинкаи	2		2			
Кошарка	25		25	25		25
Клизање	2		2			
Куглање	2		2			
Корфбол	2		2			

Летеће мете	2		2			
Мачевање	3		3	4		4
Мото спорт	2		2			
Одбојка	18		18			
Оријентиринг	2		2			
Пливање	19	20	39			
Параолимпијски	9	3	12		3	3
Плес	2		2			
Подводни спортови	2		2			
Планинарски	4		4			
Практично стрелаштво	2		2			
Рафтинг	2		2			
Рагби	2		2			
Рагби 13	13		13			
Спелеологија		2	2			
Рекреативни спорт	2		2			
Рукомет	22		22		18	18
Рвање	10	14	24	63	5	68
Спортски савез глуви и наглуви	2		2			
Спортски савез слепи и слабовиди	2		2			
Самбо	2		2			
Санкање		2	2			
Скијање	2		2			
Савате	2		2			
Школски спорт	2		2			
Сквош	3		3			
Синхроно пливање	2		2			
Скокови у воду	2		2			
Софтбол	2		2			
Соколски спорт	2		2			
Спортски риболов	2		2	3		3
Спортско пењање	2		2			
Стони тенис	6		6			

Стреличарство	3		3			
Стрељаштво	5		5			
Теквондо	7	16	23		4	4
Тенис	7	8	15			
Триатлон	2	8	10	2		2
Туг оф вор	2		2			
Ватерполо	16		16	18		18
Вејкборд	3		3			
Веслање	10	13	23			
Ваздухопловни спорт	2		2			
Џет ски	3		3			
Џудо	13	18	31		7	7
Шах	2		2			
ФЕИ цокеји	2		2			
Улични тренинг	1		1			
Снукер	2		2			
Укупно	461	224	685	128	39	167

У 2019. спроведено је укупно 56 допинг контрола коња. Од тога код галопера 27 контрола, у касу 25 и 4 контроле у ФЕИ и олимпијским дисциплинама (2 у препонском јахању и 2 у даљинском јахању). Крв је узоркована 20 пута, а урин 36 пута.

2. ПОВРЕДЕ АНТИДОПИНГ ПРАВИЛА

У 2019. откривено је укупно 11 допинг позитивних спортиста.

Антидопинг агенција Републике Србије је открила 10 повреда антидопинг правила у следећим спортовима:

- 1) рагби 13 – спортиста, допинг позитиван на забрањене анаболичке стероиде кленбутерол и салбутамол, кажњен је од стране Рагби 13 федерације Србије са 4 године забране учешћа у спорту;
- 2) кик бокс – спортиста, допинг позитиван на забрањени неспецифични стимуланс амфетамин, кажњен је од стране Бокс савеза Србије са 2 године забране учешћа у спорту;
- 3) бокс – спортиста, допинг позитиван на забрањени диуретик фуросемид, кажњен је од стране Бокс савеза Србије са 2 године забране учешћа у спорту;

- 4) амерички фудбал – спортиста, допинг позитиван на забрањени канабиноид карбокси ТХЦ, кажњен је од стране Српске асоцијације америчког фудбала Србије са 6 месеци забране учешћа у спорту;
- 5) амерички фудбал – спортиста, допинг позитиван на забрањени канабиноид карбокси ТХЦ, кажњен је од стране Српске асоцијације америчког фудбала Србије са 6 месеци забране учешћа у спорту;
- 6) бодибилдинг - спортисткиња, допинг позитивна на забрањени анаболичке стероид остарин и забрањени металобички модулатор GW1516, кажњена је од стране Савеза Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик са 4 године забране учешћа у спорту;
- 7) бодибилдинг - спортиста, допинг позитиван на забрањене анаболичке стероиде болденон, оксандролон и станозолол, кажњен је од стране Савеза Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик са 4 године забране учешћа у спорту;
- 8) спортски аутомобилизам – спортиста је био допинг позитиван на забрањени стимуланс кокаин - у току је процес пред Спортским ауто и картинг савезом Србије;
- 9) атлетика – спортиста је био допинг позитиван на забрањене стимулансе туаминохептан и метилхексанамин - у току је процес пред Атлетским савезом Србије;
- 10) снукер – спортиста је био допинг позитиван на забрањену супстанцу морфин - у току је процес пред Снукер савезом Србије.

Међународни пауерлифтинг савез открио је и тренутно процесуира 1 допинг позитиван резултат наше пауерлифтерке на забрањени диуретик хидрохлортиазид.

У 2019. години, завршени су и процеси три случаја допинг позитивних спортиста из 2018. године:

- 1) падобранство- спортиста, допинг позитиван на забрањени анаболички стероид норандростерон, кажњен је од стране Ваздухопловног савеза Србије са 4 године забране учешћа у спорту;
- 2) бодибилдинг - спортисткиња, допинг позитивна на забрањени диуретик канренон, анаболичке стероиде кленбутерол и станозолол и хормон и метаболички модулатор тамоксифен, кажњена је од стране Савезом Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик са 4 године забране учешћа у спорту;

3) бодибилдинг - спортиста допинг позитиван на забрањени диуретик фуросемид и анаболичке стероиде андарин, кленбутерол, остарин и ЛГД-4033, кажњен је од стране Савезом Србије за боди билдинг, фитнес, боди фитнес и аеробик са 4 године забране учешћа у спорту.

Ако статистички посматрамо број допинг позитивних спортиста у односу на број спроведених контрола у 2019. тај проценат је ~ 1 %, односно нижи од светског просека који износи око 1-1.5%.

У 2019. години откривено су 8 случаја допинговања коња. Супстанце на које су коњи били позитивни су фенилбутазон, оксифенил; фуросемиде; омепразол сулфиде; ибупрофен; канабидиол и канабидиол ацид. Три грла су била допинг позитивна у галопу, услед чега Српски галопски савез казнио тренере коња са новчаном казном од 100000 динара, а грла са 1 месецом забране учешћа у тркама и дисквалификацијама резултата. За пет грла допинг позитивних у касу, у току су процеси пред Српским касачким савезом. Процент допинг позитивних коња у 2019. години износи ~ 14 % у односу на број спроведених контрола, што представља пораст у односу на претходне године.

Подаци о лицима су под казном због повреда антидопинг правила доступни су на линку: <https://www.adas.org.rs/informacije/procesuirane-povrede-antidoping-pravila/>

3. АНТИДОПИНГ ЕДУКАЦИЈА

У току 2019. године Антидопинг агенција Републике Србије спровела је едукацију спортиста, чланова стручног тима спортисте, медицинских радника, полицијских службеника, ученика и свих осталих које је ова област занимала на преко 60 едукација.

Едукативне активности у 2019. години могу да се сврстају у 4 главне категорије:

1. предавања у спортским савезима/институцијама
 2. обавезна антидопинг едукација спортиста стипендиста МОС
 3. електронска едукација
 4. едукација и сарадња са припадницима полицијских служби Србије
- Едукација у виду предавања одржана је тренерима у плесу, на стручном семинару рвачких клубова, тренерима и судијама у кик боксу, јуниорској репрезентацији у триатлону, припадницима Савате савеза Србије, тренерима теквондоа на лиценцираном семинару, представници и спортисти ма Параолимпијског комитета Србије.
 - Обавезна антидопинг едукација за стипендисте МОС-а настављена је и ове године, тако што је прво предавање одржано у јуну а друго већ традиционално на Сајму спорта, са око 400 најбољих спортиста Србије.

- У основној школи „Миодраг Ракић“, Београд и у националном тренинг центру у Караташу, одржана су предавања о штетности стероида и осталих забрањених допинг средстава у склопу едукације ученика и адолесцената.
- АДАС је током 2019.године учествовала на предавању у оквиру пројекта из посебног програма Спортског савеза Београда „Унапређење знања и информисаности стручњака у спорту о антидопинг правилима-антидопинг образовање” коме је присуствовало више од 200 тренера и спортских радника.
- Прилику да се обрате здравственим радницима представници АДАС имали су на Првом међународном конгресу здравствених радника у приватном сектору, на другој српској међународној конференцији о спортској медицини, студентима пете године Медицинског факултета у Новом Саду и студентима фармацеутског смера на Медицинском факултету у Новом Саду.

Наведена предавања су обухватала основе појмове допинга у спорту, штетне ефекте забрањених супстанци, улогу лекара у борби против допинга, биолошки пасош спортисте, коришћење АДАМС базе и слично.

Посебно важно предавање, представници АДАС одржали су 10.9.2019. године и то за преко 30 припадника Министарства унутрашњих послова, представника полицијских управа, са темом борбе против допинга и упознавања са основним проблемима кријумчарења забрањених допинг супстанци. Поред представника Антидопинг агенције предавање је одржала и др Наташа Радосављевић-Стевановић - начелник одељења за физичко-хемијска и токсиколошка вештачења у Националном центру за криминалистичку форензику. Поред тога што је била координатор овог скупа, едуковала је припаднике МУП о новим психоактивним супстанцама на тржишту. На овај начин, настављена је вишегодишња успешна сарадња АДАС и МУП, овога пута у оквиру активности Радне групе за област допинга у спорту која делује у оквиру Националног савета за спречавање негативних појава у спорту.

Антидопинг агенција је припремила приручник/водич за родитеље деце која се баве спортом. Приручник је доступан на веб сајту Антидопинг агенције - http://www.adas.org.rs/wp-content/uploads/2019/10/uloga_roditelja.pdf , а прослеђен је и свим савезима, са молбом да га потом проследе својим клубовима.

ИЗУЗЕЋЕ ЗА ТЕРАПЕУТСКУ УПОТРЕБУ У 2019. ГОДИНИ

У току 2019.године АДАС је процесуирао 15 терапеутских изузећа.

Највећи број лекова за које се тражило одобрење припада групи глукокортикоида (8), на другом месту се налази инсулин (4), онда следе бета 2 агонисти (1) и хормон раста (1). Системска примена лека је и даље била најчешћи начин уноса забрањених супстанци. ТУЕ

пријаве дошле су из 7 различитих спортова – кошарка, пара стреличарство, цудо, кајак, теквондо, једриличарство, пливање итд.

АДАС наставља са едукацијом здравствених и спортских радника о значају ТУЕ.

МИШЉЕЊЕ О СУПЛЕМЕНТИМА И ЛЕКОВИМА У 2019. ГОДИНИ

У 2019. години издато је укупно 682 мишљења о присутности забрањених супстанци у саставу различитих суплемената и лекова. Бележи се пораст захтева у односу на претходну годину као последица интензивне едукације коју АДАС спроводи и промовише ову врсту услуге.

Најавећи број захтева за мишљење о суплементима упућено је преко спортских савеза (381), онда преко сајта АДАС (179) и онда мишљења о лековима (122).

Број негативних мишљења о леку био је 9, а број негативних мишљења о суплементима је 21 што указује да постоји одређен проценат ризичних супстанци које спортисти конзумирају.

6. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И АКТИВНОСТИ АДАС У 2019. ГОДИНИ

Трочлана делегација Светске антидопинг агенције извршила је надзор над радом и поступањем Антидопинг агенције Републике Србије, 9. и 10. октобра са аспекта примене упутстава Светске антидопинг агенције за рад антидопинг организација. Усмено је похваљен рад Антидопинг агенције, истакнуто је да су нормативни акти усклађени са захтевима из Светског антидопинг кодекса, а одређене препоруке за још бољи рад достављене су путем тзв. ЦЦЦ система путем кога Светска антидопинг агенција комуницира са овлашћеним антидопинг организацијама по питању квалитета рада и усклађености правила.

Др Милица Вукашиновић-Весић, др Марија Анђелковић и др Ненад Дикић учествовали су на конференцији Светске антидопинг агенције, у Катовицама, Пољска, на којој донет нови антидопинг кодекс и изабран нови председник Светске антидопинг агенције. Имајући у виду да нови антидопинг кодекс ступа на снагу 1 јануара 2021. године и да у том периоду, државе, антидопинг организације и међународне федерације треба да ускладе своја правила са новим изменама кодекса, Антидопинг агенција тренутно ради на анализи и преводу из овог документа на српски језик, те ће у првој половини наредне године информисати надлежне о потребама нормативног усклађивања са Кодексом и предложити предузимање одговарајућих корака.

Др Милица Вукашиновић-Весић, др Марија Анђелковић и др Ненад Дикић учествовали су на конференцији Play the game у Колорадо Спрингсу, САД по позиву истоимене Данске владине агенције. Конференција представља најзначајнији догађај из области негативних појава у спорту, где је антидопинг свакако имао најважније место, поред осталих проблема као што су

Антидопинг агенција Републике Србије
Трг Републике 3
11000 Београд, Република Србија
тел/факс: 011/ 4064136
Сајт: www.adas.org.rs
email: info@adas.org.rs

клађење, сексуално насиље, намештање мечева итд. Сви представници Србије су имали значајне интервенције и излагања на Конференцији.

Представници Антидопинг агенције учествовали су и на годишњем семинару лабораторије у Сејберсдорфу и на састанку ЦЕАДО (Централноевропске антидопинг организације).

Попуњен је УНЕСКО упитник који се односи на примену УНЕСКО конвенције против допинга у спорту. Антидопинг агенција је у попуњавање овог упитника, према препоруци УНЕСКО, укључила и чланове Радне групе за област допинга у спорту, која делује у оквиру Националног савета за спречавање негативних појава у спорту.